

Трг Републике Српске 8/ХШ, Бања Лука, телефон: 051/ 303-234, факс: 051/303-235, e-mail : kabinet@fiskalnisavjets.org

Број: 27.1- 020-149/24
Датум, 9. децембар 2024. године

На основу чл. 22. став 3. и 19 став 2. тачка 2) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, на 16. редовној сједници одржаној 9. децембра 2024. године, након разматрања Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о доприносима – по хитном поступку, даје сљедеће

М И Ш Љ Е Њ Е

на Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о доприносима - по хитном поступку

Чланом 19. став 2. тачка 2) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18), утврђено је да Фискални савјет Републике Српске даје мишљење и анализе Народној скупштини Републике Српске на нацрте и приједлоге закона, других прописа и стратешких докумената којима се уређују питања фискалне политике или који могу да имају утицај на фискалну политику.

Влада Републике Српске, Генерални секретаријат, доставио је Фискалном савјету Републике Српске (у даљем тексту: Фискални савјет), 5. децембра 2024. године, Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о доприносима - по хитном поступку, ради давања мишљења.

Законом о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ бр. 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22, 132/22 и 112/23) уређује се систем обавезних доприноса за финансирање пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања, осигурања од незапослености и дјечије заштите у Републици Српској.

Анализом Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о доприносима, по хитном поступку (у даљем тексту: Приједлог закона), утврђено је да се предложене измјене и допуне односе на сљедеће:

- усклађују се појмови предузетничке дјелатности и самосталног занимања са истим појмовима из Закона којим се уређује опорезивањедохотка физичких лица,

- уводи се обавеза плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за лица која остварују доходак од самосталне дјелатности, а корисници су права на пензију, те за лица која самосталну дјелатност обављају као допунску дјелатност, на основицу која износи 30% просјечне бруто плате у Републици Српској,
- подиже се минимална основица за лица, носиоце самосталне дјелатности која ту дјелатност обављају у виду основног занимања, са досадашњих 60% на 80% просјечне бруто плате у Републици Српској за претходну годину, с тим да ће се иста повећавати у двије фазе. Наиме, у 2025. години основица доприноса ће износити 70%, а од 1. јануара 2026. године 80% просјечне бруто плате у Републици Српској,
- ослобађају се доприноса лица која остарују право на пензију из Фонда пензијског и инвалидског осигурања Републике Српске уколико остварују примања за рад у оквиру хуманитарних организација или организација које се баве пружањем социјалне помоћи лицима која су у стању социјалне потребе.

Приједлогом закона уводе се значајне измјене у односу на важећа законска рјешења. Наиме, према одредбама важећег закона, обвезници доприноса који остварују лична примања (плате – самосталан рад) плаћају доприносе на основицу коју чини бруто плата (нето плата, порез на доходак и доприноси), а лица која остварују примање на основу уговора о допунском раду плаћају допринос за пензијско и инвалидско осигурање на основицу коју чини бруто накнада остварена по основу таквог ангажмана. Лица која самостално обављају дјелатност (самосталан рад) плаћају доприносе на основицу коју чини најмање 60% просјечне бруто плате у Републици Српској за претходну годину, а уколико ту дјелатност обављају као допунску или додатну, немају обавезу плаћања доприноса на тако остварени приход. Овим законом подиже се минимална основица за лица који су носиоци самосталне дјелатности и који ту дјелатност обављају као основно занимање са садашњих 60% на 80% просјечне бруто плате у Републици Српској, с тим да ће се ово повећање реализовати постепено. Наиме, основица за лица која обављају самосталну дјелатност у виду основног занимања, а нису корисници права на пензију, износиће у 2025. години 70% просјечне бруто плате у Републици Српској, а од 1. јануара 2026. године 80% просјечне бруто плате у Републици Српској.

Такође, Приједлогом закона утврђује се обавеза плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и за лица која остварују доходак од самосталне дјелатности а користе право на пензију, као и за лица која самосталну дјелатност обављају као допунску дјелатност, на основицу од 30% просјечне бруто плате у Републици Српској, уз напомену да су ова лица до сада била ослобођена обавезе плаћања доприноса.

Овим законом се ослобађају обавезе плаћања доприноса на остварена примања лица која остварују право на пензију из Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске, под условом да су та примања остварена од недобитне (непрофитне) организације која се бави пружањем хуманитарне и социјалне помоћи, јер ова лица, објективно, не могу оставрити права која проистичу из доприноса (право на пензију су већ оставрили, право на здравствено осигурање остварују плаћањем здравственог осигурања из пензије, а права по основу привремене незапослености и дјечије заштите не остварују због природе свог статуса). Предложено законско рјешење је оправдано, јер се њиме стварају предуслови да се средства која оставрују организације које пружају хуманитарну и социјалну помоћ усмјере за помоћ онима којима је та помоћ неопходна.

Предложеним измјенама и допунама Закона, очекује се повећање прихода од доприноса у 2025. години за око 14 милиона КМ, а од 2026. године за додатних 14 милиона КМ до ког ће доћи због промјене основице доприноса, односно за 5,7 милиона КМ од носилаца самосталне дјелатности који су у складу са Приједлогом закона постати обвезници уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и који дјелатност обављају као допунску, а којих је у Републици Српској 3.948. Ово повећање ће позитивно утицати на стабилност јавних финансија у Републици Српској, односно на стабилност средстава потребних за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања.

Фискални савјет скреће пажњу, да се прописи којима се уређују параметри за одређивање пореских обавеза и обавезе плаћања доприноса, морају заснивати на принципима правичности и принципу економске снаге обвезника. Позитивни ефекти овог закона оствариће се само ако се његовом примјеном обезбиједи редовно плаћање доприноса, остваривање права из обавезног осигурања, смање разлике у оптерећењу рада лица која самостално обављају дјелатност и оних који раде за другога (несамосталан рад), а да се при томе не доведе у питање развој предузетништва, односно самосталне дјелатности у Републици Српској, и ако не узрокује раст цијена роба и услуга, те пад броја запослених у овом сектору.

**ПРЕДСЈЕДНИК
ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА**

Проф. др Миленко Крајишник,с.р.